İBÂDET VE VE CENNETE GİRMEK

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed Şahin

Tetkik: Ali Rıza Şahin

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ العبادة ودخول الجنة ﴾

« باللغة التركية »

محمد شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2012 - 1433

IslamHouse.com

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Hamd,Allah'adır.Salât ve selâm,Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e olsun.

Câbir b.Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: أَرَأَيْتَ إِذَا صَلَّيْتُ الصَّلَوَاتِ الْـمَكْتُوبَاتِ، وَصُمْتُ رَمَضَانَ، وَأَحْلَلْتُ الْـحَلَالَ وَحَرَّمْتُ الْحَرَامَ، وَلَمْ أَزِدْ عَلَى ذَلِكَ شَيْئًا، أَأَدْخُلُ الْـجَنَّةَ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَاللهِ لَا أَزِيدُ عَلَى ذَلِكَ شَيْئًا)) [رواه مسلم]

"Bir adam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle sordu:

- Farz namazları kılsam, Ramazan orucunu tutsam, helalları helal, haramları haram kabul etsem ve bundan fazla bir şey yapmasam cennete girer miyim?

Rasûlulllah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, buyurdu.

Adam:

-Allah'a yemîn ederim ki bundan fazla bir şey yapmayacağım, dedi."[1]

"Haramları haram kabul etsem"'in anlamı: Onlardan kaçınsam.

"Helalları helal kabul etsem"'in anlamı: Helal olduğuna inanarak onları yapsam demektir.

Hadisin diğer bir rivâyeti ise şöyledir:

Câbir b.Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ النُّعْمَانُ بْنُ قَوْقَلٍ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ! أَرَأَيْتَ إِذَا صَلَّيْتُ الْـمَكْتُوبَةَ، وَحَرَّمْتُ الْحَرَامَ، وَأَحْلَلْتُ الْـحَلَالَ، أَأَدْخُلُ الْـجَنَّةَ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: نَعَم)) [رواه مسلم]

"Nu'man b. Kavkal, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- gelerek şöyle sordu:

- Ey Allah'ın Elçisi! Ne dersiniz? Farz namazı kılsam, haramı haram, helali helal kabul etsem ve bundan fazla bir şey yapmasam, cennete girer miyim?

---

[1] Müslim.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, buyurdu." [1]

Bazı âlimler, helâlin helal kılınmasını; onun helallığına inanmak, haramın haram kılınmasını ise, onun haramlığına inanmakla birlikte ondan sakınmak şeklinde yorumlamışlardır.

Helalin helal kılınmasından, onun yapılması murad edilebilir, burada helal, haram olmayandan ibâret olur, farz müstehap ve mübah da ona dahil olur. Anlamı; kendisinin haram olmayanı yapması ve mübahın da dışına çıkmaması ve haramlardan sakınması olur.

Seleften bir kesim, ki İbn-i Abbas ve İbn-i Mesud bunlardandır. Allah Teâlâ'nın:

((ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَتۡلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۗ وَمَن يَكۡفُرۡ بِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ)) [سورة البقرة الآية: ١٢١]

"Kendilerine verdiğimiz kitabı (Kur'an'ı) **hakkıyla** (lâyık olduğu şekilde) **okuyan ve ona îmân edenler var**

---

[1] Müslim.

ya, işte onu tasdik edenler onlardır. Kim onu inkâr ederse, işte onlar hüsrana uğrayacakların tâ kendileridir."[1]

Âyeti hakkında şöyle demişlerdir.

"Onlar helalini helal, haramını haram kılalar ve onları tahrif etmezler." [2]

Haram ve helal kılmaktan kasıt; hadiste zikredil-diği gibi helali işlemek, haramdan sakınmaktır.

Allah Teâlâ haram şeyleri değiştiren kâfirler hakkında şöyle buyurmuştur:

((إِنَّمَا ٱلنَّسِيٓءُ زِيَادَةٞ فِي ٱلۡكُفۡرِۖ يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُحِلُّونَهُۥ عَامٗا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامٗا لِّيُوَاطِـُٔواْ عِدَّةَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّواْ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُۚ زُيِّنَ لَهُمۡ سُوٓءُ أَعۡمَٰلِهِمۡۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ)) [سورة التوبة الآية: ٣٧]

"Haram ayların yerlerini değiştirip ertelemek, sadece kâfirlikte ileri gitmektir. Çünkü onunla kâfir olanlar saptırılır.Allah'ın haram kıldığı sayıya denk getirmek üzere onu bir yıl helâl, bir yıl haram sayarlar ve böylece Allah'ın haram kıldığını helâl kabul ederler.Kötü işleri kendilerine

[1] Müslim.

[2] Hadisin isnadı sahihtir, Taberî, tefsirinde İbn-i Abbas'tan rivâyet etmiştir.

süslenip güzel gösterildi. Allah, kâfirler topluluğunu hidâyet etmez, umduklarına eriştirmez."[1]

Bundan kasıt: Onlar haram ayda bir yıl savaşırlar ve böylece helal saymış olurlardı, savaşmaktan da bir yıl kaçınırlardı ve onu haram saymış olurlardı.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

((يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحَرِّمُواْ طَيِّبَـٰتِ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓاْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ)) [سورة المائدة الآية: ٨٧]

"Ey îmân edenler! Allah'ın size helal kıldığı ve temiz şeyleri (siz kendinize) **haram kılmayın ve haddi aşmayın.Şüphesiz ki Allah, haddi aşanları sevmez."** [2]

Bu âyet, zâhitlikten dolayı bazı helal, temiz şeyleri kullanmaktan kaçınan, bazısı da bir iki gün yemin edip kullanmayan veya nefsine haram kılan topluluk hakkında idi.Bütün bunlar,aslında haramlığını gerektirmez, bazısı da yemin etmeksizin ve haram kılmaksızın kaçındı, nefse zarar vermek kastedildiği için hepsini haram diye isimlendirdi.

---

[1] Tevbe Sûres: 37

[2] Mâide Sûres: 87

Misallerde denilir ki:

Haramdan kaçınmayan ve kendine mübah kılınandan faydalanmayan kimse hakkında filan ne haram tanır, ne helal. Yukarıdaki hadis, farzları yapıp, haramlardan kaçınan kimsenin cennete gireceğine işâret etmektedir.

Bu anlamda veya buna yakın olarak Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den hadisler mütevâtirdir.

Ebu Hureyre ve Ebu Saîd'den -Allah ikisinden de râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَا مِنْ عَبْدٍ يُصَلِّي الصَّلَوَاتِ الْـخَمْسَ، وَيَصُومُ رَمَضَانَ، وَيُخْرِجُ الزَّكَاةَ، وَيَجْتَنِبُ الْكَبَائِرَ السَّبْعَ، إِلَّا فُتِّحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْـجَنَّةِ، فَقِيلَ لَهُ: اُدْخُلْ بِسَلَامٍ ، ثُمَّ تَلاَ قَوْلَهُ تَعَالَى: ((إِن تَجْتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُم مُّدْخَلًا كَرِيمًا)) [سورة النساء الآية: ٣١])) [رواه النسائي وابن حبان والحاكم))

"Hangi kul, beş vakit namazını kılar, Ramazan orucunu tutar, zekâtını verir ve yedi büyük günahtan sakınırsa, onun için cennet kapıları açılır. Kendisine:

-Selâmetle içeri gir, denilir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sonra şu âyeti okudu[1]:

-Eğer size yasaklanan günahların büyüklerin-den kaçınırsanız, sizin öbür küçük günahlarınızı örtüp affederiz ve sizi değerli bir mevkiye yerleştiririz." [2]

Ebu Eyyub el-Ensârî'den rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ جَاءَ يَعْبُدُ اللهَ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا،وَيُقِيمُ الصَّلَاةَ ، وَيُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَيَصُومُ رَمَضَانَ، وَيَجْتَنِبُ الْكَبَائِرَ، فَإِنَّ لَهُ الْجَنَّةَ، وَسَأَلُوهُ:مَا الْكَبَائِرُ؟ قَالَ: الْإِشْرَاكُ بِاللهِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الْمُسْلِمَةِ، وَفِرَارٌ يَومَ الزَّحْفِ.)) [رواه أحمد والنسائي]

"Kim, hiçbir şeyi ortak koşmadan Allah'a ibâdet eder, namazı kılar, zekâtı verir, Ramazan orucunu tutar ve büyük günahlardan sakınır bir halde Allah'ın huzuruna gelirse, ona cennet vardır.

---

[1] Nisâ Sûres: 31

[2] Nesâî, İbn-i Hibbân ve Hâkim rivâyet etmişlerdir.

(Sahâbe):

- Büyük günahlar nelerdir? Diye sordular.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Allah'a ortak koşmak,müslüman bir canı (suçsuz yere) öldürmek ve savaşta cepheden kaçmaktır."[1]

Müsedded,Abdullah b. Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- şöyle rivâyet etmiştir:

"Dımâm b. Sa'lebe, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e elçi olarak geldi. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona beş vakit namazı, orucu zekatı, haccı ve İslâm dîninin hepsini zikretti, bitirince dedi ki:

-Ben, Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilahın olmadığına ve Muhammed'in, Allah'ın elçisi olduğuna şehâdet ederim. Bu farzları yerine getireceğim ve bana yasakladıklarından da kaçına-cağım, ne fazla ne de eksik yapacağım.

[1] Ahmed ve Nesâî rivâyet etmişlerdir.

Rasulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Doğru söylediyse cennete girecektir."[1]

Ebu Eyyup el Ensârî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((أَنَّ رَجُلًا قَالَ يَا رَسُولَ اللهِ! أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُـدْخِلُنِي الْـجَنَّةَ، فَقَـالَ النَّبِيُّ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ: تَعْبُدُ اللهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصِلُ الرَّحِمَ.)) [رواه البخاري]

"Bir adam Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e dedi ki:

-Beni cennete girdirecek bir ameli bana haber ver!

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-buyurdu ki:

-Allah'a ibâdet eder ve ona hiçbir şeyi ortak koşmazsın, namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirsin ve sıla-i rahim yaparsın."[2]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

---

[1] Taberânî

[2] Buhârî

((أَنَّ أَعْرَابِيًّا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ إِذَا عَمِلْتُهُ دَخَلْتُ الْـجَنَّةَ؟ قَالَ: تَعْبُدُ اللهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّـلَاةَ الْـــمَكْتُوبَةَ، وَتُؤَدِّي الزَّكَاةَ الْـمَفْرُوضَةَ، وَتَصُومُ رَمَضَانَ. قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَـدِهِ لَا أَزِيـدُ عَلَى هَذَا، فَلَمَّا وَلَّى قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُـرَ إِلَى رَجُـلٍ مِـنْ أَهْلِ الْـجَنَّةِ، فَلْيَنْظُرْ إِلَى هَذَا.)) [رواه البخاري ومسلم]

"Bedevî bir Arap Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek şöyle dedi:

- Ey Allah'ın elçisi! Bana bir amel göster ki, yaptığım zaman cennete gireyim.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

-Allah'a ibâdet eder, O'na hiçbir şeyi ortak koşmazsın,farz namazı kılar,farz zekâtı verir, Ramazan orucunu tutarsın.

Adam dedi ki:

- Nefsim elinde olan Allah'a yemîn ederim ki bundan fazla yapmayacağım.

Adam arkasını dönüp gidince Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Kim, cennet ehlinden bir adama bakmak hoşuna giderse, bu adama baksın."[1]

Talha b. Ubeydullah'tan rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Saçı dağınık bir bedevi Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geldi, ve dedi ki:

- Ey Allah'ın elçisi! Allah bana namazdan neyi farz kıldı? bana haber verir misin?

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Nâfile namaz dışında beş vakit namaz kılmandır.

Adam dedi ki:

- Allah bana oruçtan neyi farz kıldı, bana haber verir misin?

Buyurdu ki:

- Nâfile oruç dışında Ramazan ayı orucunu tutmandır.

---

[1] Buhârî ve Müslim

Adam dedi ki:

-Allah zekatta bana neyi farz kıldı?

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona İslâm'ın şeriatlarını haber verdi.

Adam dedi ki:

-Sana hak ile ikramda bulunana yemin ederim ki, hiçbir nâfile yapmam, Allah'ın bana farz kıldığı şeylerden de hiçbirini eksik yapmam.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

-Doğru söylediyse kurtulacak veya doğru söylediyse cennete girerecektir."[1]

Enes'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Bedevi bir Arap Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e sordu. (Hadisi mana ile zikretti ve şu ziyadeyi yaptı:)

-Gücü yetene beyti (Beytullah'ı) haccetmektir, buyurdu.

---

[1] Buhârî ve Müslim. Lafız, Buhârî'nindir.

Adam dedi ki:

- Seni hak ile gönderene yemin olsun ki bunlardan ne fazla, ne de noksan yapacağım.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-Eğer doğru söylediyse bunlar onu cennete girdirecektir."[1]

Bedevinin muradı farz namazlardan, farz zekat-tan, Ramazan orucundan ve hacdan nâfile olarak fazla yapmayacağıdır, yoksa bundan başka İslâm'ın farzlarından bir şey yapmam anlamında değildir.

Bu hadislerde haramlardan kaçınmak zikredil-memiştir.Çünkü soru soran kedisini cennete girdirecek amelleri sormuştur.

Tirmizî,Ebu Ümâme'den -Allah ondan râzı olsun- şöyle dediğini rivâyet etmiştir:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i Vedâ haccında hutbe okurken işittim. Buyurdu ki:

---

[1] Müslim

-Ey insanlar! Allah'tan korkun! Beş vakit namazı kılın, bir ay Ramazan orucunu tutun, mallarınızın zekatını verin, yöneticilerinize itaat edin ki, Rabbbinizin cennetine giresiniz."[1]

Bu hadisi, İmam Ahmed de rivâyet etmiş, fakat; **"Allah'tan korkun"** yerine, **"Rabbinize ibâdet edin"** şeklindedir.

Bunu Bakiyy b. Mahled de müsnedinde başka bir vecihle rivâyet etmiştir. Onun hadisinin lafzı şöyledir:

"Beş vakit namazını kılın, Ramazan ayı orucunuzu tutun, haccınızı yapın, gönül hoşluğunuzla mallarınızın zekatını verin ki, Rabbinizin cennetine giresiniz."

İmam Ahmed, İbn-i Müntefi'e isnadla şöyle dediğini rivâyet etmiştir:

"Arafatta iken Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geldim, dedim ki:

-İki şeyden sana soracağım.Beni cehennemden ne kurtarır ve beni cennete ne girdirir?

---

[1] Hadis, hasen sahihtir.

Buyurdu ki:

-Eğer sen soruyu kısa, veciz yaptıysan, ben de büyük ve uzun yapacağım, o halde benden naklet (iyi öğren). Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ibâdet et, farz namazı kıl, farz zekatı ver, Ramazan orucunu tut, insanların sana yapmasını istediğin şeyi sen de onlara yap,sana yapılmasından hoşlanma-dığın şeyi, sen de insanlara yapma."

Yine onun bir rivâyetinde buyurdu ki:

"Allah'tan kork ve O'na hiçbir şeyi ortak koşma, namazı kıl, zekatı ver, beyti haccet, Ramazan orucunu tut ve bundan fazla yapma."

Sahih hadis de vardır ki:

"Kim iki soğuğu, (sabah ve ikindi namazını) kılarsa, cennete girer."

Bütün bunlar, şartları yerine geldiği ve engellerinin kalktığı zaman,cennete girmeyi gerektiren sebeptir.

Buna İmam Ahmed'in, Beşir b. Hasâsiye'den rivâyet ettiği hadis delildir.

Dedi ki:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e biat etmek içi geldim, bana Allah'tan başka ibâdete layık hiçbir ilahın olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şâhitlik etmemi, namaz kılıp zekat vermemi, İslâm haccını yapmamı, Ramazan orucunu tutmamı ve Allah yolunda cihad etmemi şart koştu.

Dedim ki:

-Ey Allah'ın elçisi! İki tanesine gelince: Cihad ve zekat vallahi ben onlara güç yetiremem.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- elini tutu, salladı ve buyurdu ki:

-Cihad yok, zekat yok, ne ile cennnete gireceksin?

Dedim ki:

- O halde sana biat edeyim ey Allah'ın elçisi! Ve O'na hepsi üzerine biat ettim."[1]

---

[1] Hadis sâbittir. Ahmed; Taberânî "Kebir ve Evsat"ta rivâyet etmiştir. Heysemi dedi ki: Ahmed'in râvileri güvenilir kabul edildi.

Bu hadiste cennete girmek için cihad ve zekat olmazsa bu hasletlerin yetmeyeceği bildirilmiştir.

Bazı sahih hadislerde haramları işlemenin cennete girmeye engel olduğu sabittir. Şu hadiste olduğu gi:

"Sıla-i rahmi kesen cennete giremez."[1]

Ve:

"Kalbinde zerre ağırlığınca kibir olan kimse cennete giremez."[2]

Ve:

"Îmân etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de gerçekten îmân etmiş olamazsınız."[3]

---

[1] Hadis sahihtir. Cübeyr b. Mut'im'den Ahmed, Buhârî, Müslim, Ebu Davud ve Tirmizî rivâyet etmiş ve hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

[2] Hadis sahihtir. Ahmed, Müslim, Ebu Davud ve Tirmizî, Abdullah b. Mesud'dan rivâyet etmişlerdir.

[3] Hadis sahihtir, Ahmed, Müslim, Ebu Davud, Tirmizî ve İbn-i Mâce, Ebu Hureyre'den rivâyet etmişlerdir.

Sahih hadiste şöyle gelmiştir:

"Mü'minler sırattan geçerlerken,bir demir kafes içerisinde dünyada iken kendi aralarındaki haklarda, kısas alınıncaya kadar bekletilirler."[1]

Bütün bunlar, cennete girmeye engellerdir.

Buradan sadece tevhid ile cennete girmeye işâret eden hadislerin anlamı ortaya çıkar.

Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde Ebu Zerr'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Her kim, Lâ ilahe illallah der ve bu şekilde ölürse, cennete girer.

Dedim ki:

Zinâ etse, hırsızlık yapsa bile mi?

Buyurdu ki: Zinâ etse, hırsızlık yapsa bile. Bunu üç kere tekrarladı, sonra dördüncüde buyurdu ki:

- Ebu Zerr'in burnunun yerde sürtülmesine rağmen."

---

[1] Ahmed, Ebu Davud, Hakim ve Tayâlisî, Semura b. Cündüb'ten rivâyet etmişlerdir.

Yine Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde Ubâde b. Sâmit'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Kim, tek ve ortağı olmayan Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna, İsa'nın Allah'ın kulu ve elçisi ve Allah'ın Meryem'e ilkâ ettiği ("Ol" deyince hemen oluverdiği) **sözü ve** (yaratmış olduğu ruhlardan) **bir ruhu olduğuna, cennet ve cehennemin hak olduğuna şehâdet ederse, Allah Teâlâ onu bulunduğu amel üzere cennete girdirir."**